

ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ ТА ПРОЦЕСИ

DOI 10.31558/2519-2949.2025.1.1

УДК 323.21:314.74:327.1

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2635-7916>*Козловська Л. В., Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1125-647X>*Наумкіна С. М., Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського***МІГРАНТИ-БІЖЕНЦІ ВІД ВІЙНИ В УКРАЇНІ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ СУЧАСНОСТІ ОЧИМА ГРОМАДЯН ПРИЙМАЮЧИХ КРАЇН**

Актуальність наукового дослідження ґрунтується на теоретичних засадах міграції українських біженців від війни в ході агресії рф 2022-2024 років та їх ролі в політичних процесах сучасності, як послідовності подій, зумовлених певними обставинами. Вони мають свої особливості і потребують ретельного дослідження зі сторони науковців. Цій тематиці приурочено ряд наукових досліджень і публічних дискусій. Проте, на теоретичному та практичному рівні серед дослідників немає єдності щодо формування образу мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 років в політичних процесах сучасності. В ці процеси внесли багато змін вимушені переміщення громадян України на безпечні території інших держав під впливом постійних обстрілів зі сторони рашистського агресора. Ці події носили стихійний характер, чим визначена доцільність наукового пошуку, який ґрунтується на думці громадян приймаючих країн щодо мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 роках. Узагальнення матеріалів дослідження показало, що мігранти-біженці від війни в Україні в глобалізаційних політичних процесах сучасності в умовах агресії росії 2022-2024 років стали об'єктом дослідження. Предмет наукового пошуку – закономірності ефективності та раціональності допомоги українським мігрантам-біженцям від війни в приймаючих країнах ЄС, виклики і позитивних аспектів міграції біженців з України за кордон. Дискусійними постають питання щодо основних напрямків глобалізаційних політичних процесів сучасності, які ніяк не могли врахувати непередбачуваності масового біженства від війни в Україні, нового притоку мігрантів-біженців від війни в Україні до приймаючих країн ЄС та світу. В результаті дослідження були узагальнені думки громадян приймаючих країн стосовно мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр. та зроблені висновки, на основі яких запропоновані рекомендації щодо прийняття рішення Ради ЄС стосовно гарантованого виділення коштів з держбюджету ЄС та приймаючих країн ЄС і світу на підтримку України і її біженців до закінчення війни та відновлення України після її завершення.

Ключові слова: міграція, мігранти-біженці, агресія рф, громадяни приймаючих країн, війна в Україні, ЄС, політичні процеси, держава, стабілізаційний порядок.

Вступ. У 2022-2024 рр. політичні процеси у світі та в Україні зазнали непередбачуваної трансформації під впливом агресії рф, спрямованої на знищення незалежності України. Несподіваним наслідком перших днів вторгнення рф в Україну стала стихійна міграція українців-біженців від війни в інші країни світу з метою збереження власного життя, життя своїх дітей та близьких. Це явище знищило загальноприйнятий стабілізаційний порядок у світовому політичному процесі [4, с. 9]. Стихійність зруйнувала послідовність подій, зумовлених обставинами, що не підлягали логічності та адекватності сприйняття суспільно-політичних явищ та процесів, які включають і вимушену міграцію українців в умовах агресії рф. [8, с. 80]

Вимушена міграція в ракурсі політичних процесів є категорією соціальних і політичних

досліджень, які знаходяться в центрі уваги багатьох сучасних дослідників, зокрема Лібанової Є. [9], Малиновської О. [10], Пирожкова С. [12] та ін. Проте зазначені наукові праці повною мірою не розкривають дискурсивний характер теми нашого наукового пошуку.

Метою дослідження є розкриття змісту подій, пов'язаних з вимушеною міграцією українських біженців, які мали стихійний характер – це викликало необхідність дослідити їх детальніше. Саме цим визначається актуальність наукового пошуку, який ґрунтується на матеріалах опитування громадян приймаючих країн щодо мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр. Такі виклики та тенденції склали основу наукового пошуку, який передбачав простежити основні положення соціологічного дослідження (думки громадян приймаючих країн) щодо ролі мігрантів-біженців від війни в Україні в глобалізаційних політичних процесах сучасності в умовах агресії РФ 2022-2024 рр. Зазначений ракурс наукового пошуку стосувався виявлення ефективності та раціональності допомоги українським мігрантам-біженцям від війни в приймаючих країнах ЄС та висвітлення викликів і позитивних аспектів міграції співвітчизників-біженців від війни в Україні за кордоном, що було підтверджено соціологічним дослідженням, проведеним методами інтернет-опитування та телефонного опитування face-to-face.

Виклад основного матеріалу. В основі дослідження лежать міждисциплінарні підходи: системний (за його допомогою узагальнювались матеріали дослідження), інформаційний (дав можливість констатувати факт реальної інформації з теми дослідження), історичний (сприяв розгляду аспектів соціологічного дослідження на сучасному етапі політичних подій в історичному ракурсі), демографічний (стосувався вікових, статевих та інших демографічних характеристик), економічний (передбачав перегляд витрат з державних бюджетів приймаючих країн світу), юридичний (стосувався правового статусу мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр.), політологічний (розглядав міграцію як компонент політичних процесів), соціологічний (склав основу дослідження методами опитування), психологічний (стосувався психологічних особливостей взаємовідносин мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр. та громадян приймаючих країн), індивідуальний (враховував індивідуальні характеристики респондентів), а також сукупності філософських, конкретних наукових та спеціальних методів дослідження. Були застосовані загальнонаукові методи пізнання, зокрема індукція і дедукція, аналіз і синтез, порівняння й аналогія, узагальнення й абстрагування; а також спеціальні методи, зокрема методика соціологічного дослідження думки громадян приймаючих країн щодо мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр. шляхом використання методів інтернет-опитування та телефонного опитування face-to-face за самостійно дібраними питаннями в ракурсі дослідження. Основний тягар подій, пов'язаних з міграцією біженців від війни в Україні 2022-2024 рр., ліг на плечі європейських та інших країн світу зі стабільним економічним розвитком в загальноцивілізаційному розумінні [15, с. 48, 71, 96]. Оскільки політичні процеси з послідовністю подій, зумовлених певними обставинами, своєю основою мають конкретних людей, то і розгляд цих явищ має стосуватись безпосередніх учасників – українців-біженців від війни з однієї сторони і громадян приймаючих країн – з іншої [11, с. 56-70]. Стихійність масового біженства від війни в Україні внесла хаос в соціально-політичне життя приймаючих країн світу. Їй характерні такі властивості: складність, ієрархічність, відкритість, слабка регульованість, багатофункціональність. Перерозподілити кошти з державних бюджетів приймаючих країн світу з нагальних напрямків забезпечення соціального життя громадян власних країн на задоволення життєво необхідних соціальних проблем українців-біженців від війни було досить не просто і на це був потрібен певний час [15, с. 98]. А ситуація зі стихійністю і масовістю прибуття українців-біженців від війни в ці країни такого часу не давала. Співчуття і розуміння важкої ситуації в боротьбі за виживання українських мігрантів від війни зі сторони громадян приймаючих країн заслуговують поваги. Міграція українців-біженців від війни носить вимушений, раптовий характер, зумовлений загрозою для життя українців в результаті військових подій, здійснюється тимчасово або постійно та охоплює таку категорію мігрантів, як біженці від війни в Україні, які шукають притулок в приймаючих країнах. Це стало одним з основних двигунів у швидкій організації та налагодженні життя українців-біженців від війни в приймаючих країнах [3, с. 119]. Як саме це відбувалось, які виклики постали перед соціально-політичною спільнотою приймаючих країн світу – такий ракурс ми розглянули в ході наукового пошуку, основу якого склало соціологічне дослідження ініціативної групи кафедри соціально-гуманітарних та фундаментальних дисциплін Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія” м. Одеси. Опитування проводилось серед респондентів (громадян приймаючих країн світу): Польщі (98 громадян), Німеччини (86 громадян), Австрії (78 громадян), країн Прибалтики (68 громадян), Молдови (55

громадян), Туреччини (98 громадян), Швейцарія (98 громадян), Велика Британія (98 громадян), США (48 громадян), Ізраїлю (38 громадян). Респонденти відносились до різних вікових категорій. Серед них – люди віком від 25 до 39 років (39 %), від 40 до 59 років (38 %), від 60 до 75 років (23 %). Опитування проводилось методами інтернет-опитування та телефонного опитування face-to-face за самостійно дібраними питаннями в ракурсі дослідження. Соціологічне дослідження включало кілька етапів: організаційний (на цьому етапі ми визначались з темою, метою, інструментарієм, стратегічним та щоденним плануванням), підготовчий (готувались питання для інтернет-опитування та телефонного опитування face-to-face, добирались списки респондентів в різних країнах світу серед рідних та знайомих), проведення самого соціологічного дослідження методами інтернет-опитування та телефонного опитування face-to-face за самостійно дібраними питаннями в ракурсі дослідження, аналітичний та синтетичний (аналіз отриманих відповідей та синтез отриманих відповідей за напрямками дослідження), підсумковий етап (висвітлення результатів та формулювання рекомендацій з матеріалів соціологічного дослідження, яке включало кілька груп питань). Перша група питань стосувалась оцінки громадянами приймаючих країн становища біженців від війни в Україні в країні перебування. Особливу увагу привернули питання щодо жінок з дітьми – біженців від війни в Україні. Так як діти – це майбутнє будь-якої країни, то і відношення до жінок з дітьми-біженцями від війни в Україні – відповідне: з однієї сторони, надаючи притулок цій категорії громадян України, місцеві жителі дотримуються загальнолюдських принципів співчуття та взаємодопомоги, з іншого – розуміють, що довготривала війна в Україні може призвести до того, що прибулі діти з матерями – біженці від війни в Україні – можуть стати потенційними громадянами приймаючих країн, що буде сприяти демографічному та соціально-економічному розвитку приймаючої країни. З огляду на зазначені аспекти, 76 % корінного населення позитивно сприймають переїзд жінок з дітьми (чиї чоловіки та батьки дітей служать в ЗСУ чи залишилися працювати в Україні) – біженців від війни в Україні на тимчасове проживання в приймаючі країни світу. Розуміючи загрози та виклики агресії рф, вони згодні поступитись своїм комфортом, так як розуміють, що діти – це галас, шум, інший дискомфорт. Зовсім по-іншому сприймаються сімейні пари біженців від війни в Україні. Якщо у сім'ї є діти, вони потенційно сприймаються як слухняні та не такі шумні, бо керовані авторитетом батька – до таких біженців з України ставляться прихильно 83 % громадян приймаючих країн. Такі сім'ї є потенціалом поповнення трудової міграції приймаючих країн, бо орієнтуються на трудову діяльність у приймаючих країнах. Вони вигідніші приймаючим країнам, ніж просто біженці від війни – їм сплачують грошову підтримку до моменту працевлаштування. А отримання заробітної платні після працевлаштування передбачає сплату податків до місцевих бюджетів, що теж вигідно приймаючим країнам. 87 % опитуваних зі співчуттям відносяться до біженців від війни в Україні – людей похилого віку з внуками. Часто батьки з різних причин не могли залишити Україну під час агресії рф на Україну, а щоб зберегти життя своїх дітей, відправили їх у безпечні місця з бабусями та дідусями. Значна частина біженців від війни з України – це діти, які виїхали з України з іншими родичами, друзями чи знайомими. У таких дітей (як і у попередніх категорій дітей-біженців від війни в Україні) особлива вразливість та чутливість до образ, враховуючи те, що вони перенесли важкі психічні травми в наслідок війни. Місцеві жителі відносяться нейтрально та зі співчуттям і розумінням до таких категорій біженців від війни в Україні [13, с. 62] Єдине, що їх стурбує, – це поведінкові характеристики різних вікових категорій дітей – біженців від війни в Україні. Дітям від 5 до 9 років більш характерна некерована рухливість, від чого можуть бути порушені кордони усталеного спокійного життя місцевого населення. Законодавство більшості приймаючих країн передбачає в разі гострих критичних зауважень з приводу шуму дітей-біженців заходи щодо них та дорослих-супроводжувачів з переселенням в інші місця проживання. Мова про екстрадицію до України не йде, так як в Україні продовжується війна [8, с. 80] Окрему категорію біженців від війни в Україні становлять чоловіки призовного віку, які залишили свою країну, щоб не захищати її. Частина з них влаштувались на роботу в приймаючих країнах, і тому 36 % місцевого населення відноситься до таких біженців позитивно та нейтрально, 64 % місцевих жителів вважають, що чоловіки – біженці від війни призовного віку, мають повернутися в Україну, щоб захищати свою країну. Узагальнюючи відповіді респондентів на поставлені запитання, зазначимо: місцеві жителі констатують, що більшість мігрантів з України отримали статус тимчасового захисту чи біженця. 82 % респондентів згодні з політикою своєї держави щодо надання допомоги українцям-біженцям від війни з позицій гуманізму, співчуття, взаємодопомоги, але сподіваються на зворотну співпрацю з прибулими, яка не буде вносити в їх повсякденне життя дискомфорт та хаос [7]. 11 % опитаних не хочуть поступатись своїми благами задля задоволення

потреб мігрантів. 7 % – не мають власної думки з зазначених питань або відносяться до мігрантів з України нейтрально. Всі вони усвідомлюють значущість політики своїх держав в цьому напрямку, що є одним із кроків у допомозі щодо зупинення агресії РФ на Захід та стабілізації соціально-політичних процесів. На запитання, чи згодні громадяни приймаючих країн з розміром матеріальної допомоги, яку надають біженцям з бюджету країн та недержавних фондів (волонтерських, благодійних, приватних та ін.), порівнюючи її з середніми місячними доходами корінного населення, більшість респондентів (98%) зазначили, що такі грошові виплати українцям-біженцям (як кожному окремо) – це ті кошти, які допомагають їм підтримувати мінімальні необхідні життєві потреби, а назагал – це досить великі суми з державного бюджету, які могли б покращити соціальні потреби кожної країни, але з метою геостратегічного захисту від агресії РФ вони згодні частково поступитись своїм комфортом [9, с. 50]. Наступний блок питань стосувався роботи (тимчасової чи постійної) українців-біженців від війни в країні перебування. 88 % опитаних вважають правильною політику своїх держав щодо працевлаштування українців-біженців від війни, так як це дає можливість додаткових доходів до бюджету приймаючої країни, сприяє тому, що біженці можуть самостійно оплачувати оренду житла та з отриманої зарплати само організувати свої нагальні соціальні потреби, коли відпадає потреба в матеріальній підтримці від держави [12, с. 156]. Але на етапі працевлаштування виникає мовний бар'єр. 54 % респондентів місцевого населення вказали на труднощі в комунікації з українцями-біженцями від війни через незнання мови. Часто доводиться з ними спілкуватись мовою жестів та символів, щоб допомогти у розв'язуванні повсякденних питань. Внаслідок цих причин 92 % опитаних підтримують фінансування з державного бюджету своїх країн мовних курсів для українців-біженців від війни. Без результативного навчання на мовних курсах приймаючих країн та отримання мовного сертифіката з певним рівнем володіння мовою українці-біженці від війни не можуть працевлаштовуватись в країнах перебування. Наступні питання громадянам приймаючих країн стосувались доходів українців-біженців від війни. Вони стосувались українців, які мають власний бізнес в країні перебування та доходи від бізнесу в Україні. Результати були наступними – 91 % респондентів підтримують державу, яка допомагає українцям-біженцям від війни поповнювати бюджет приймаючої країни з доходів власного бізнесу в країні перебування та утримувати себе на кошти від бізнесу в Україні, в результаті чого економляться кошти бюджету приймаючої країни [14]. Проте існує невеликий відсоток так званих «хитро мудрих» українців, які приховують свої доходи від бізнесу в Україні та отримують щомісячну грошову підтримку з бюджету приймаючої країни. Якщо місцевому населенню стають відомі такі випадки, вони повідомляють про це органи державної влади своєї країни і на міждержавному рівні проводяться розслідування подібних економічних злочинів. Громадяни приймаючих країн на 96 % підтримують політику своїх держав у відношенні українців-біженців від війни, які мають дистанційну роботу в Україні. Довідки про їх доходи за 6 місяців та рік аналізуються, виводиться коефіцієнт відповідності доходів стосовно конкретної місцевості перебування в статусі біженця. [7] Різниця в цих показниках виплачується українцям-біженцям від війни у вигляді грошової підтримки з бюджету приймаючої країни. Подібна ситуація і зі студентами українцями-біженцями від війни, які навчаються у ВНЗ приймаючих країн. Вони отримують студентську стипендію в країні перебування та грошову підтримку з бюджету країни перебування – 89 % респондентів підтримують таку позицію своєї країни, тому що отримана освіта в конкретній країні дасть можливість у майбутньому більш якісно працевлаштуватись та приносити користь державі. Окремим блоком були поставлені запитання стосовно відношення місцевого населення до українців-біженців від війни з інвалідністю та пенсіонерів. 97 % респондентів відносяться до них зі співчуттям, підтримують допомогу держави таким категоріям українців та радять їм швидше вчити мову приймаючої країни, отримувати посвідку на проживання та громадянство, щоб мати вищі доходи від держави у вигляді пенсії, на рівні пенсійних виплат пенсіонерам корінного населення приймаючих країн [7] Такі настрої навіюються загальнолюдськими цінностями, співчуттям та переконанням, що вік пенсіонерів і інвалідів обмежений і забезпечення їм нормального фінансування та умов проживання є обов'язком цивілізованої спільноти. Щодо блоку питань у відношенні тривалості необхідності надання допомоги українцям-біженцям від війни, 69 % респондентів сподіваються, що війна в Україні скоро закінчиться та українці повернуться додому. Ці відповіді ґрунтуються на постійному огляді політичних та воєнних подій у світі та Україні. Це сьогодні для місцевого населення дуже актуально, оскільки громадяни приймаючих країн постійно відчують міграційний тиск від збільшення кількості українців-біженців від війни. Особливо це стало відчутно в кінці 2024 року в умовах зими та великого дефіциту електроенергії в Україні, коли на політичні процеси у світі почали впливати не лише воєнні події в Україні, а й події, пов'язані з виборами в різних

країнах (особливо США) [3, с. 119] В таких умовах надзвичайно нагальними стають джерела отримання інформації про події в Україні громадянами приймаючих країн. 87% опитаних отримують інформацію по події в Україні з соціальних мереж, 68% – з Інтернет-сайтів та Інтернет-видань, 29 % – від родичів, знайомих, 32 % – місцевого радіо, 6 % – з місцевих друкованих видань. Ці питання були тісно пов'язані з наступним блоком питань стосовно подальшої підтримки українців-біженців від війни на місцевому рівні громад приймаючих країн та назагал – підтримки України під час агресії РФ світовою спільнотою. 38% опитаних вважають достатньою допомогою міжнародної спільноти України, 68 % вважають, що допомога і підтримка України з боку інших країн повинна бути більшою.

Висновки. На теоретичному та практичному рівні немає єдності відносно однозначної думки громадян приймаючих країн щодо мігрантів-біженців від війни в Україні 2022-2024 рр. Серед респондентів переважають позитивні відповіді та настрої. Це викликано тим, що громадяни приймаючих сторін усвідомлюють реальну загрозу зі сторони РФ для своїх територій, хочуть щоб швидше припинився військовий конфлікт в Україні. Вони цінують український народ за його хоробрість, мужність та чіткість у відстоюванні своїх цінностей та своєї свободи. В такому ракурсі (враховуючи результати нашого соціологічного дослідження) будуть доречними рекомендації щодо прийняття рішення Ради ЄС стосовно гарантованого виділення коштів з держбюджету ЄС та приймаючих країн ЄС і світу на підтримку України і її біженців до закінчення війни в Україні та відновлення України після війни.

Вимушена міграція українців-біженців від війни є суспільно-політичною категорією, яка виступає складним соціально-політичним феноменом. Вона може одночасно розглядатись як система (міграційна система) – елемент політичної системи та як процес (переміщення населення) в загальноукраїнському та глобальному вимірах. В результаті наукового пошуку ми прийшли до думки, що міграція українців-біженців від війни носила вимушений, раптовий та спонтанний характер, зумовлений загрозою для свого життя та життя своїх дітей у результаті військових подій агресора РФ – це спонукало їх шукати притулок в приймаючих країнах ЄС та світу. У своїй більшості вимушені мігранти-біженці від війни в Україні – українці працездатного віку. Вони намагаються працевлаштуватись і про повернення на Україну не думають, оскільки не бачать часових рамок закінчення війни. Запропоновані нами рекомендації дали б можливість швидше розв'язувати нагальні питання мігрантів-біженців від війни в Україні, які сьогодні є основою дестабілізації соціально-політичного життя громадян приймаючих країн. Потрібні будуть десятиліття, щоб відновити стабільність життя в країнах ЄС та світу. Все це зможе приблизити ПЕРЕМОГА України у війні з РФ. А допомога біженцям з України зі сторони громадян приймаючих країн є компонентом майбутнього знищення спільного ворога – рашизму. Так як цей науковий пошук стосувався лише одного з аспектів багатогранної проблематики мігранти-біженці від війни в Україні, є необхідність його продовжити в наступних дослідженнях.

Бібліографічний список:

1. Бжезінський Зб. Велика шахівниця; пер. Олена Фешовець. Харків: Фабула, 2018. 288 с.
2. Бензарь А. Пестова О. Міграційні процеси в Україні у військовий період (2022- початок 2023рр). *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 1(19). С. 30-44
3. Брайтчевська О. Нью-Йоркська декларація про біженців і мігрантів: новий крок у вирішенні міграційних проблем на глобальному рівні. *Європейські та міжнародні підходи до захисту прав людини*: матеріали регіон. наук.-практ. конф. Київ, 7 квітня 2017 р., С. 117–121.
4. Вонсович С.Г. Вектори трактування політичного процесу в політичній науці. Науковий журнал «*Politicus*». 2021. №5. С. 7-12. URL : http://politicus.od.ua/5_2021/1.pdf
5. Даймонд Л. Консолідація демократії і політична культура // *Демократія: антологія* / упоряд. О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2005. С. 882–942
6. Денисов В., Фалалєєва Л. Наднаціональність як правова реальність міжнародної інтеграції. *Право України*. 2018. № 1. С. 214–231.
7. Директива Ради 2001/55/ЄС про мінімальні стандарти для надання тимчасового захисту у випадку масового напливу переміщених осіб та про заходи, що сприяють збалансованості зусиль між державами-членами щодо прийняття таких осіб та розподілу наслідків такого прийому. Рада Європейського Союзу. URL: https://eur_lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:212:0012:0023: EN:PDF (дата звернення: 20.09.2022)
8. Ковальська Л., Гук Р. Міграційні процеси в Україні під час агресії Російської Федерації. Warsaw : *World science.*, 2018. № 1(29). С. 78-82.
9. Лібанова Е. М., Позняк О. В., Цимбал О. І. Масштаби та наслідки вимушеної міграції населення України внаслідок збройної агресії Російської Федерації. *Демографія та соціальна економіка*. 2022. № 2. С.

37-57. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001339377>

10. Малиновська О. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія. Київ: НІСД, 2018. 472 с.

11. Новакова О.В., Пашина Н.П. Політичні процеси та політичні відносини. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. 398 с. URL : https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/1091/1/NP_polit_pr_otsessy.pdf

12. Пирожков С.І., Лібанова Є.М., Новікова О.Ф. Українське суспільство: міграційний вимір. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2018. 376 с.

13. Сімахова А., Церковний І. Міграційні процеси в Україні в роки війни: соціальний аспект. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 4.(102). С. 61-64. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-4\(102\)](https://doi.org/10.26642/ema-2022-4(102))

14. Центр економічної стратегії. Біженці з України: хто вони, скільки їх та як їх повернути? Фінальний звіт. URL: <https://ces.org.ua/refugees-from-ukraine-ukr-final-report/>

15. Duschyk, M., Kaczmarczyk, P. Wojna na Ukrainie i migracja do Polski: Outlook and Challenges. *Intereconomics*. 2022. №57 (3). Р. 64-170 URL:

<https://www.intereconomics.eu/contents/year/2022/number/3/article/the-war-in-ukraine-and-migration-to-poland-outlook-and-challenges.html>

References:

1. Bzhezins`ky`j Zb.(2018) Vely`ka shaxivny`cya; per. Olena Feshovecz`. Xarkiv : Fabula, 288 с.

2.Benzar` A. Pyestova O. (2024) Migracijni procesy` v Ukrayini u voyenny`j period (2022- pochatok 2023rr). *Aktual`ni py`tannya u suchasnij nauci*. 1(19) S. 30-44

3. Brajchevs`ka O. (2017) N`yu-Jorks`ka deklaraciya pro bizhenciv i migrantiv: novy`j krok u vy`rishenni migracijny`x problem na global`nomu rivni. *Yevropejs`ki ta mizhnarodni pidxody` do zaxy`stu prav lyudy`ny` : materialy` region. nauk.-prakt. konf. Ky`yiv ,7 kvitnya, S. 117–121.*

4. Vonsovy`ch S.G.(2021) Vektory` traktuvannya polity`chnogo procesu v polity`chnij nauci. *Naukovy`j zhurnal «Politicus»*. 5. S. 7-12. URL : http://politicus.od.ua/5_2021/1.pdf

5. Dajmond L.(2005) Konsolidaciya demokratiyi i polity`chna kul`tura // *Demokratiya: antologiya / uporyad. O. Procenko. Ky`yiv: Smolosky`p. S. 882–942*

6.Deny`sov V., Falalyeyeva L.(2018) Nadnacional`nist` yak pravova real`nist` mizhnarodnoyi integraciyi. *Pravo Ukrayiny`*. 1. S. 214–231.

7.Dy`rekty`va Rady`(2001)/55/YeS pro minimal`ni standarty` dlya nadannya ty`mchasovogo zaxy`stu u vy`padku masovogo naply`vu peremishheny`x osib ta pro zaxody`, shho spry`yayut` zbalansovanosti zusy`l` mizh derzhavamy`-chlenamy` shhodo pry`jnyattya taky`x osib ta rozpodilu naslidkiv takogo pry`jomu. Rada Yevropejs`kogo Soyuzu. URL: https://eur_lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:212:0012:0023:EN:PDF

8. Koval`s`ka L., Guk R. (2018) Migracijni procesy` v Ukrayini pid chas agresiyi Rosijs`koyi Federaciyi. *Warsaw : World science*.,1(29). S. 78-82.

9. Libanova E. M., Poznyak O. V., Cy`mbal O. I. (2022) Masshtaby` ta naslidky` vy`mushenoyi migraciyi naselennya Ukrayiny` vnaslidok zbrojnoyi agresiyi Rosijs`koyi Federaciyi. *Demografiya ta social`na ekonomika*. 2. S. 37-57. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001339377>

10. Maly`novs`ka O.(2018)Migracijna polity`ka: global`ny`j kontekst ta ukrajins`ki realiyi: monografiya. Ky`yiv: NISD, 472 s.

11. Novakova O.V., Pashy`na N.P.(2016)Polity`chni procesy` ta polity`chni vidnosy`ny`. Ky`yiv: Vy`d-vo NPU imeni M.P. Dragomanova, 398 s. URL : https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/1091/1/NP_polit_pr_otsessy.pdf

12. Py`rozhhov S.I., Libanova Ye.M., Novikova O.F.(2018) Ukrayins`ke suspil`stvo: migracijny`j vy`mir. Ky`yiv: Insty`t demografiyi ta social`ny`x doslidzhen` imeni M. V. Ptuxy` NAN Ukrayiny`, 376 s.

13. Simaxova A., Cerkovny`j I. (2022) Migracijni procesy` v Ukrayini v roky` vijny`: social`ny`j aspekt. *Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya*,4.(102). S. 61-64. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-4\(102\)](https://doi.org/10.26642/ema-2022-4(102))

14. Centr ekonomichnoyi strategiyi. Bizhenci z Ukrayiny`: kto vony`, skil`ky` yix ta yak yix povernuty`? Final`ny`j zvit. URL: <https://ces.org.ua/refugees-from-ukraine-ukr-final-report/>

15. Duschyk, M., Kaczmarczyk, P.(2022) Wojna na Ukrainie i migracja do Polski: Outlook and Challenges. *Intereconomics*., 57 (3). R. 64-170 URL: <https://www.intereconomics.eu/contents/year/2022/number/3/article/the-war-in-ukraine-and-migration-to-poland-outlook-and-challenges.html>

Kozlovska L., Naumkina S. Migrant refugees from the war in Ukraine in the globalising political processes of our time through the eyes of citizens of host countries

The relevance of the research is based on the theoretical foundations of the migration of Ukrainian refugees from the war during the aggression of the Russian Federation in 2022-2024 and their role in the political processes of our time as a sequence of events caused by certain circumstances. They have their own peculiarities and require careful research by scholars. A number of scientific studies and public

discussions have been dedicated to this topic. However, at the theoretical and practical level, there is no consensus among researchers on the formation of the image of migrant refugees from the war in Ukraine in 2022-2024 in the political processes of our time. These processes have been significantly altered by the forced movements of Ukrainian citizens to safe territories of other states under the influence of constant shelling by the racist aggressor. These events were spontaneous, which determined the expediency of scientific research based on the opinion of citizens of host countries regarding migrant refugees from the war in Ukraine in 2022-2024. The generalisation of the research materials showed that refugee migrants from the war in Ukraine in the globalisation political processes of our time in the context of Russian aggression in 2022-2024 became the object of research. The subject of the research is the regularities of efficiency and rationality of assistance to Ukrainian migrant refugees from the war in the EU host countries, challenges and positive aspects of refugee migration from Ukraine abroad. The main directions of the globalisation political processes of our time, which could not take into account the unpredictability of mass refugees from the war in Ukraine, the new influx of refugee migrants from the war in Ukraine to the host countries of the EU and the world, are also debatable. The study summarises the opinions of citizens of host countries regarding refugee migrants from the war in Ukraine in 2022-2024 and draws conclusions based on which recommendations are proposed for the EU Council to adopt a decision on the guaranteed allocation of funds from the EU state budget and the EU and world host countries to support Ukraine and its refugees until the end of the war and the restoration of Ukraine after its completion.

Keywords: *migration, refugee migrants, Russian aggression, citizens of host countries, war in Ukraine, EU, political processes, state, stabilisation order.*